

Crambe (Katrán)

čeleď: Brassicaceae

Roste v Evropě, jihozápadní Asii a východní Africe. Dorůstá výšky až 1,5 (včetně květů). Listy mají větší rozměry, zvlněné okraje, spodní jsou laločnaté, horní menší a čárkovité. Kvete drobnými bílými kvítky v hroznech a v latách. Plodem je češule.

Vyhovuje mu plné slunce, propustná půda bohatá na živiny. V zimě je potřeba omezit přísun vlhka.

Množí se dělením nebo semeny.

Crambe abyssinica (Katrán etiopský)

oblasti: Etiopie

Roste ve východní Africe jako jednoletka. Lodyha je slabá, při bázi nepřesahuje v průměru 6mm. Listy v dolní polovině jsou celé nebo lyrovitě peřenosečné. Výše položené pak mají pouze 1 pár úkrojků. Kvete drobnými bílými kvítky s 2,5 - 3,5mm okvětními lístky. Plody mají v průměru 2,5 - 3,5 (i 4)mm. Ze semen se vyrábí olej.

Crambe alutacea

synonyma: *C. orientalis* var. *alutacea*

Crambe arborea

synonyma: *C. arborea* var. *arborea*, *C. arborea* var. *indivisa*, *C. strigosa* var. *arborea*

Crambe armena

Crambe cordifolia

synonyma: *C. cordifolia* subsp. *cordifolia*, *C. cordifolia* var. *microcarpa*

oblasti: Kavkaz, Pákistán

Roste na Kavkaze. Dorůstá výšky 1,8 (i 3)m a šířky 1,2m. Pod zemí vytváří hluboké kořeny. Listy vytvářejí nepravidelnou růžici, jsou laločnaté, dlouhé 45cm a téměř i tak široké. Květenstvím je hrozen a vlastní květy jsou drobné, hvězdčité a bílé.

Množí se odnožemi.

Crambe edentula

synonyma: *C. cretacea*, *C. edentula* var. *balchanica*, *C. edentula* var. *cretacea*

Crambe feuilleei

Crambe filiformis

synonyma: *C. filiformis* var. *granatense*, *C. filiformis* var. *granatensis*, *C. reniformis*, *C. reniformis* var. *hispanica*, *Rapistrum filiforme*

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 0,2 - 1,3m. Přízemní listy jsou lyrovité, dlouhé 2 - 24cm, široké 1 - 4cm a tvoří je 3 - 6 (i 8) párů segmentů. Květy mají kališní lístky délky 2 - 3mm a korunní lístky délky 4 - 5,5mm. Plodem je šešule obsahující semena délky 1 - 1,3mm.

Crambe fruticosa

synonyma: *C. fruticosa* var. *asperrima*, *C. fruticosa* var. *brevifolia*, *C. fruticosa* var. *sublaevis*

Crambe gigantea

synonyma: *C. strigosa* var. *gigantea*

Crambe gomeraea

Crambe gordjagini

Crambe grandiflora

Crambe grossheimii

Crambe hedgei

Crambe hispanica

synonyma: *Cochlearia hispanica*, *Cochlearia sphaerocarpa*, *C. glabrata*, *C. gracillima*, *C. hispanica* var. *edentula*, *C. hispanica* var. *major*, *Myagrum sphaerocarpum*

oblasti: Andalusie, Írán, Itálie, Izrael

Roste jako jednoletka. Dorůstá výšky 0,6 - 1,2m. Listy jsou dlouhé 7 - 14cm, lyrovité, tvořené segmenty s terminálním o velikosti 1,5 - 5,5cm. Květy mají kališní lístky délky 2mm a korunní lístky délky 4 - 5mm. Plodem je šešule obsahující semena délky 3mm.

Crambe juncea

synonyma: *C. aculeolata*, *C. buxbaumii*, *C. juncea* var. *aculeolata*, *C. orientalis* f. *aculeolata*, *C. orientalis* var. *juncea*

Crambe kilimandscharica

Crambe koktebelica

synonyma: *C. juncea* var. *koktebelica*, *C. mitridatis*, *C. orientalis* var. *koktebalica*, *C. orientalis* var. *mitridatis*

Dorůstá výšky 1,5m.

Crambe kotschyana

oblasti: Írán, Kazachstán, Ťan-šan

Crambe kralikii

Crambe laevigata

synonyma: *C. strigosa* var. *glabrata*

Crambe litwinowii

Crambe maritima (Katrán přímořský)

synonyma: *Cakile pontica*, *Cochlearia maritima*, *C. pontica*, *C. suecia*, *C. suecica*, *Crucifera maritima*

oblasti: Černé moře, Irsko, Kalifornie, Německo, Oregon, Z Evropa

Roste podél pobřeží Černého moře, západní, severní Evropy jako cizosprašná trvalka. Dorůstá výšky 30 - 60 (i 70)cm. Pod zemí vytváří silný tvrdý a několikahlavý kořen. Lodyhy jsou holé a ojíněné. Přízemní listy jsou tuhé, mají šedozelené až fialové, zvlněné, vejčitě laločnaté, horní listy jsou menší a bílé řapíky se mohou používat jako zelenina. Květenstvím je hrozen o výšce až 75cm, vlastní květy jsou drobné, bílé, korunní lístky dlouhé 4 - 5 (i 8)mm a kališními lístky jsou odstálé. Plodem je šešule o průměru 0,7 - 1 (i 1,2)cm a délce do 1,4cm. Konzumují se mladé zdužnatělé výhonky. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Ivory White'
- 'Lily White'

Vyhovuje mu písčité mořské pobřeží se zasolenou půdou.

Množí se semeny.

Crambe microcarpa

Crambe orientalis (Katrán východní)

synonyma: *Cochlearia orientalis*, *C. amabilis*, *C. aucheri*, *C. orientalis* var. *aucheri*, *C. orientalis* var. *dasycarpa*, *C. orientalis* var. *orientalis*, *C. persica*, *C. quadricostata*

oblasti: Írán, Kazachstán, Ťan-šan

Crambe pinnatifida

synonyma: *C. maritima* subsp. *pinnatifida*, *C. tatarica* var. *pinnatifida*

Crambe pritzelii

synonyma: *C. viraeana*

Crambe scaberrima

synonyma: *C. strigosa* var. *sessilifolia*

Crambe schugnana

synonyma: *C. darwasica*

Crambe scoparia

Crambe sinuatodentata

Crambe steveniana

synonyma: *C. steveniana* f. *oxycarpa*

Crambe sventenii

Crambe tamadabensis

Crambe tataria (Katrán tatarský)

synonyma: *C. tataria* var. *parviflora*, *C. tataria* var. *tataria*, *C. tatarica*, *C. turdensis*

oblasti: Česká republika, Itálie, Rumunsko, Ukrajina

Roste v panonii ve střední a východní Evropě jako víceletka. Dorůstá výšky 0,6 - 1m. Pod zemí vytváří dužnatý a silný kořen. Lodyha bývá bohatě rozvětvená. Povrch je jemně chlupatý. Listy vytváření přizemní růžici, jsou peřenodílné, 2 - 3x dělené, šedě zelené, dužnaté, voskovité a dlouhé 0,6 - 1m. Kvete drobnými bílými květy v hroznovitých laticích. Plodem je 4žeborná šešulka velikosti 3 - 6mm s jediným semenem. Patří mezi chráněné druhy C2.

Vyhovují mu sušší místa, slunné stráně, okraje cest, úhory, atp. Nemá speciální požadavky na půdu.

Množí se semeny. Ty se stratifikují ve vlhkém písku při teplotě 5°C po 2 - 3 měsíce.

Crambe tatarica

synonyma: *C. biebersteinii*, *C. caspica*, *C. chlorocarpa*, *C. dionysopolysi*, *C. laciniata*, *C. laevis*, *C. pannonica*, *C. putaria*, *C. tatarica* var. *biebersteinii*, *C. tatarica* var. *hungarica*, *C. tatarica* var. *taurica*

Crambe wildpretii

Další informace:

<http://botany.cz/cs/crambe-tataria/>

<http://www.naturabohemica.cz/crambe-tataria/>

http://www.prirodou.cz/old/?rostlina=crambe_tataria

<https://www.rostliny.net/>